

[Indenrigsministeren.]

om disse Forhold: Branchens Folk siger . . . Ja, det er ogsaa hændt for Teglværksindustriens Vedkommende. En eller anden Teglværksejer kommer i den lokale Avis med en ret lang Jeremiade, og det bliver da straks til, at Teglstenssituationen er fuldkommen fortvivlet. Jeg tror ikke, vi skal tage os alt for meget af det, men hellere prøve paa, saaledes som Handelsministeriet har gjort det, at faa et samlet Overblik og saa regne med det.

Det ærede Medlem talte derefter om Arbejdskraften og spurgte, hvor den gaar hen, idet vi er klar over, at den i alt Fald ikke har været for Haanden til Boligbyggeri i den sidste Tid. Jeg kan ikke se rettere end, at foruden til det, som det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen nævnte, maa den Arbejdskraft, der her er Tale om, være gaaet til Erhvervsbyggeri og Reparationer stort set. Her mener jeg, at det Cirkulære, som den ærede Ordfører for Forespørgerne (Fr. Dalgaard) har et vist Medansvar for sammen med mig, selv om det synes, som om den ærede Ordfører vil trække lidt paa det, vil komme til at betyde noget, idet man jo har indskrænket baade Reparationer og det erhvervsmæssige Byggeri, og jeg tror noget af det mest materialekrævende erhvervsmæssige Byggeri. Jeg skal i øvrigt om det erhvervsmæssige Byggeri sige, at jeg rent personligt mener, at Udvidelser stort set maa indskrænkes til de Tilfælde, hvor der er Tale om en Rationalisering af vedkommende Erhvervsvirksomhed, og til de Tilfælde, hvor der er Tale om en Forøgelse af Produktionen, for ogsaa i disse sidste Tilfælde er netop Byggeriet 100 pCt. interesseret i, at der finder en Udvidelse Sted. Jeg har da ogsaa forstaaet det saaledes, at det har været Udvalgets Mening, at det netop var den Retningslinie, man skulde gaa efter.

Den ærede Ordfører for Forespørgerne (Fr. Dalgaard) udtalte, at vi — det vil sige den højtærede Handelsminister og jeg, men det gælder vel ogsaa de øvrige Regeringsmedlemmer — ønskede at blive fri for Restriktionerne. Vi har nylig hørt, at det ærede Medlem Hr. J. Chr. Jensen er fuldstændig enig med os, og jeg vil gerne spørge den ærede Ordfører: Er han egentlig ikke ogsaa det? Men vi har erkendt her som paa andre Omraader, at en særlig Situation kræver særlige Foranstaltninger. At vi saa ønsker mindst muligt af dem, skal indrømmes, men jeg synes egentlig ikke, man skal bebrejde os det.

Derefter kom den ærede Ordfører til det,

som aabenbart var Hovedpunktet i hans Tale, nemlig Spørgsmaalet: Hvem er det, der skal have Lov til at bygge? Skal det private Byggeri ogsaa have Lov, eller skal det være det statsstøttede alene? Den ærede Ordfører sagde, at jeg havde proklameret Ligestilling, Ja, med Hensyn til Støtte. Efter min Opfattelse — det skal jeg gerne sige igen, som jeg sagde det sidste Vinter — er det sociale Byggeri og det private Byggeri set paa lang Sigt saa nogenlunde ligestillet, og jeg har i alt Fald ikke fra den ærede Ordførers Side nogen Sinde mødt noget Bevis for, at det ikke var Tilfældet. Jeg har nok hørt visse Folk, der sagde det modsatte. Det var just ikke Folk, der havde, jeg havde nær sagt den ærede Ordførers Religion, og derfor var det næppe heller Folk, som den ærede Ordfører i særlig Grad holder sig til. Men naar den ærede Ordfører siger, at Boligstøttelovens Forudsætning var at skaffe den mindrebemidlede Del af Befolkningen Lejligheder, saa er det rigtigt, at det var en af Forudsætningerne, men en anden Forudsætning var, set fra mit Synspunkt, og jeg forstaaer set fra Flertallets Synspunkt i denne Sal, at ogsaa det private Byggeri skulde have Lov til at eksistere. Det har aldrig været min Tanke, at man skulde give det private Byggeri en Førvorstellung, f. Eks. med Hensyn til Udlevering af Materialer og paa lignende Maade. Det skal ikke have mere, men det skal forholdsmæssigt heller ikke have mindre.

Saa siger det ærede Medlem, at der er foregaaet Ting, som ikke bør tolereres. Jeg har dertil sagt og skal gerne sige igen, at jeg vil ikke benægte, at noget saadant finder Sted. Jeg vil være med til at undersøge, om der er Folk, der vil udnytte den øjeblikkelige Knaphed paa dette Omraade, og kommer man til det Resultat, at saadanne Misbrug finder Sted, vil jeg for min Part ogsaa være med til at søge at finde frem til Midler, hvorved saadanne Misbrug kan undgaas, saaledes som man har søgt at gøre det paa andre Omraader. Men jeg har dertil føjet, og det vil jeg ogsaa gøre her, at det maa ske paa en saadan Maade, at man ikke hemmer den private Lyst, det private Initiativ med Hensyn til at sætte Boligbyggeri i Gang.

Det ærede Medlem talte saa om Forholdet mellem statsstøttet Privatbyggeri og ikke statsstøttet Privatbyggeri. Jeg har ikke de absolutte Tal, men de procentvise, hvorefter det ligger saaledes, at der af det den 1. Juli 1943 igangværende Byggeri var 33,2 pCt. Byggeri uden offentlig Støtte, altsaa privat Byggeri, 13,9 pCt. var privat Byggeri